

13711 - روزهی یوم الشک

سوال

در شب سی ام شعبان برای رویت هلال بیرون رفتیم اما به علت ابری بود هوا نتوانستیم ماه را ببینیم؛ آیا روز سی ام شعبان را به خاطر آنکه مشکوک است روزه بگیریم؟

پاسخ مفصل

این روز را یوم الشک (روز شک) می نامند زیرا مورد شک است که آیا آخرین روز شعبان است یا اولین روز رمضان؟ روزه گرفتن این روز حرام است، زیرا پیامبر. صلی الله علیه وسلم. می فرماید: **«با دیدن آن روزه بگیرید و با دیدنش افطار کنید، پس اگر بر شما پنهان ماند، تعداد [روزهای] شعبان را سی روز کامل کنید»** به روایت بخاری (۱۹۰۹).

عمار بن یاسر. رضی الله عنه. می گوید: **«هرکس روزی را که در آن شک دارد روزه بگیرد ابوالقاسم. صلی الله علیه وسلم. را نافرمانی کرده است»** به روایت ترمذی. آلبانی در صحیح ترمذی (۵۵۳) آن را صحیح دانسته است.

حافظ ابن حجر. رحمه الله. می گوید: **«از این حدیث بر حرام بودن روزهی روز شک استدلال کرده اند، زیرا صحابی در چنین مسأله ای بر اساس نظر خود سخن نمی گوید، بنابراین سخن او در حکم مرفوع (سخن پیامبر صلی الله علیه وسلم) است.»**

علمای کمیسیون دائمی فتوا دربارهی یوم الشک می گویند: **«سنت دال بر تحریم روزهی آن است»** فتاوی اللجنة الدائمة (۱۱۷/۱۰).

شیخ محمد بن عثیمین. رحمه الله. پس از ذکر اختلاف علما دربارهی حکم روزهی یوم الشک می گوید: **«صحیح ترین این اقوال، تحریم است. اما اگر نزد امام وجوب روزهی این روز ثابت شد و به مردم دستور داد تا این روز را روزه بگیرند، با وی رویارویی نمی شود، و این عدم رویارویی اینگونه حاصل می شود که انسان روزه نگرفتن خود را آشکار نمی کند بلکه پنهانی روزه نمی گیرد»** الشرح الممتع (۳۱۸/۶).